07/05/2020

“199 χρόνια από την έναρξη της Επαναστάσεως στη Σάμο”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου, Ἰκαρίας καί Κορσεῶν κ. Εὐσεβίου

“199 χρόνια ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Ἐπαναστάσεως στή Σάμο στίς 8 Μαΐου 1821 Ὁ σπουδαῖος ρόλος τοῦ Μητροπολίτου Σάμου Κυρίλλου τοῦ Β'”

Ὅπως συνέβη σέ ὁλόκληρο τόν Ἑλληνικό χῶρο, ἔτσι καί στή Σάμο, ὁ ἱερός Κλῆρος πρωταγωνίστησε στήν ἐπανάσταση τοῦ 1821, ἀλλά καί στά γεγονότα, πού προηγήθηκαν καί τήν προετοίμασαν.

Ἐξ ἀφορμῆς λοιπόν τῆς 199ης ἐπετείου τῆς Ἐνάρξεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως στή Σάμο, τήν 8η Μαϊου 1821, καταθέτουμε μερικές σκέψεις σχετικῶς μέ τόν τότε διαδραματίσαντα πρωτεύοντα ρόλο στό ξεσηκωμό τῆς

Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας στό Νησί, τόν Ἀρχιεπίσκοπο Σάμου καί Ἰκαρίας Κύριλλο Β΄, τόν Ἀγραφιώτη.

Ὁ Μητροπολίτης Κύριλλος καταγόταν ἀπό τά Ἄγραφα καί χρημάτισε μαθητής τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου ἐθνοϊερομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ (†1779). Ὡς Μητροπολίτης ἐνθρονίστηκε στή Σάμο στίς 8 Σεπτεμβρίου 1815. Τό 1818 μυήθηκε στή Φιλική Ἑταιρεία, μαζί μέ ἐπιφανῆ στελέχη τοῦ κόμματος τῶν Καρμανιόλων, στό ὁποῖο εἶχε ἐνταχθεῖ ἐνεργά μέ τήν ἄφιξή του στό Νησί τῆς Σάμου. Ὑπῆρξε ἄμεσος συνεργάτης τοῦ Λυκούργου Λογοθέτη. Φλογερός πατριώτης. Ἔνθερμος καί τολμηρός ἐπαναστάτης. Παράτολμος μαχητής.

Στίς 8 Μαΐου 1821 εὐλόγησε τήν ἐπαναστατική σημαῖα, πού ὕψωσε στό Καρλόβασι ὁ Λυκοῦργος καί στίς 12 Μαΐου τέλεσε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στή Χώρα, ὡς πρωτεύουσα τότε τοῦ Νησιοῦ, ὅπου ἐπανέλαβε τήν εὐλογία του πρός τά ὅπλα τῶν ἐπαναστατῶν.

Συνεργάσθηκε μέ τόν Λυκοῦργο στενά, ἐνίσχυσε τήν Ἐπανάσταση ἐξ ἰδίων καί μέ ἐράνους, δέν δίστασε δέ νά φορέσει φουστανέλα, νά πάρει ὅπλα καί νά πολεμήσει στήν πρώτη γραμμή, στίς πιό κρίσιμες φάσεις τοῦ σαμιακοῦ ἀγῶνα. Στίς 9 Μαρτίου 1822 εὐλόγησε τό σαμιακό ἐκστρατευτικό σῶμα, πού ἀναχωροῦσε γιά τήν Χίο, ἐνῶ παρέμεινε στό πλευρό τοῦ Λυκούργου. Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Κύριλλος «μέ τόν προσωπικό του παλμό καί μέ τάς πατρικάς ἐπιμόνους καί πειστικάς παροτρύνσεις, συνέβαλε κατά πολύ εἰς τήν ἐξέγερσιν τοῦ Σαμιακοῦ Λαοῦ καί εἰς τήν ἐνθάρρυνσιν αὐτοῦ».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος λόγῳ τῆς πατριωτικῆς του δράσης, ἀπελάμβανε ἰδιαιτέρου κύρους στή Σάμο τῆς ἐποχῆς, δεδομένου ὅτι τό 1829 ὁ Κυβερνήτης Ἰωάννης Καποδίστριας τόν παρεκάλεσε νά συμβάλει στήν εἰρήνευση καί καλή διοίκηση τοῦ τόπου, στηριχθείς ἀκριβῶς σέ αὐτήν τήν ἀποδοχή του ἀπό τή σαμιακή κοινωνία τῆς ἐποχῆς.

Ἀκολούθησε τόν Λογοθέτη Λυκοῦργο στό δρόμο τῆς ἐξορίας ἀπό τήν Σάμο, τόν Ἰούνιο τοῦ 1834, ὅταν ἐπιβλήθηκε τό ἡγεμονικό καθεστώς στό νησί καί ἐγκαταστάθηκε διαδοχικά στήν Τῆνο, τό Ναύπλιο, τήν Ἀθήνα καί τελικά τήν Χαλκίδα, μαζί μέ τούς ὑπολοίπους ἐξορίστους ἀρχηγούς καί μαχητές τῆς ἐπαναστατημένης Σάμου, ὅπου καί ἐκοιμήθη.

Τό 1979 ὁ ἀείμνηστος προκάτοχός μου Μητροπολίτης Παντελεήμων μετέφερε ἀπό τήν Χαλκίδα τά ὀστά του, τά ὁποῖα ἀρχικῶς ἐναπετέθησαν στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βαθέος Σάμου. Σήμερα εὑρίσκονται εἰς τόν Ἱερόν Ναό Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Μεσαίου Καρλοβάσου. Κατ’ ἔτος τήν 8η

Μαϊου μεταφερόμενα λιτανευτικῶς, μετά τήν ἀρχιερατική θεία Λειτουργία στόν ὡς ἄνω Ναό, τοποθετοῦνται ἔμπροσθεν τῆς προτομῆς τῆς εὑρισκομένης στήν πλατεία Μεσαίου Καρλοβάσου, ὅπου τελεῖται τρισάγιο στήν μνήμη του.

Ἡ ἁρμονική συνεργασία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου μέ τόν Λυκοῦργο Λογοθέτη ἀποτελεῖ ἄριστο παράδειγμα γιά τήν ἐπιτακτική ἀνάγκη ἑνότητος καί τόν δεσμόν τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης στή σύγχρονη κοινωνία, ὑπό τίς σημερινές δυσμενεῖς συγκυρίες.